

FINANSDEPARTEMENTET

Pressehefte

Statsbudsjettet 2014

Pressemeldinger fra Finansdepartementet i forbindelse med fremleggelse av Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet 2014

FINANSDEPARTEMENTET

Pressehefte

Statsbudsjettet 2014

Pressemeldinger fra Finansdepartementet i forbindelse med fremleggelse av Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet 2014

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Innhold

Pressemeldinger:

Et budsjett for arbeidsplasser, verdiskaping og velferd	Side	2
Skatte- og avgiftsopplegg for 2014	Side	5
Finansiell stabilitet og nye kapitalkrav	Side	13
Bilavgiftene reduseres og miljøprofilen styrkes	Side	16
Forenklet selvangivelse for næringsdrivende	Side	17
Vekstpakken for næringslivet følges opp	Side	19
Økte miljøavgifter	Side	21
Omvendt merverdiavgiftsplikt ved omsetning av gull	Side	22
Nye opplysningsplikter og gjennomføring av FATCA-avtalen	Side	23

Faktaark:

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen	Side	24
Nøkkeltall i budsjettet for 2014	Side	26
Statens inntekter og utgifter	Side	28
Endring av botidsreglene i gevinstbeskatning av bolig	Side	31
Begrensning av fradrag for renter ved interessefellesskap	Side	33
Forenklede regler for EKOM-beskatning	Side	34
Fjerning av klasse 2 for ektepar	Side	35
Land-for-land rapportering	Side	36
Økt påslag i normrenten for skattlegging av rimelige lån i arbeidsforhold	Side	37
Endringer i overgangsstonaden for enslige forsørgere	Side	38

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 39/2013
Dato: 14.10.13
Kontakt: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Et budsjett for arbeidsplasser, verdiskaping og velferd

- Regjeringen legger fram et budsjett for 2014 som trygger arbeidsplasser, verdiskaping og velferd og bidrar til et arbeidsliv der alle kan delta, sier finansminister Sigbjørn Johnsen. Forslaget er godt tilpasset en situasjon der kapasitetsutnyttelsen er nær det normale, men der næringslivets kostnader og husholdningenes gjeld er kommet opp på et høyt nivå. Budsjettet utvider og forbedrer fellesskapsløsningene.

Det er nå fem år siden den internasjonale finanskrisen brøt ut. Eftervirkningene er alvorlige. Veksten blant våre handelspartnere er beskjedne, arbeidsledigheten er høy og den begynnende oppgangen i Europa er skjør. Kontrasten til Norge er stor. Produksjon og sysselsetting i fastlandsøkonomien har tatt seg godt opp igjen etter tilbakeslaget i 2009. Det er nå sysselsatt 85 000 flere personer enn ved toppunktet før finanskrisen. Veksten i norsk fastlandsøkonomi kan i år bli litt under gjennomsnittet for de siste 40 årene i år og litt over til neste år. Ledigheten er lav, både sammenlignet med andre land og med historiske tall for Norge.

- Utfordringen framover er å ta vare på disse gode resultatene i en situasjon der mange av våre handelspartnere fortsatt sliter, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

- Regjeringen følger *handlingsregelen* for en gradvis innfasing av oljeinntekter i norsk økonomi. Vi legger vekt på at budsjettet for 2014 ikke må gjøre det enda vanskeligere for konkurranseutsatte virksomheter, sier finansministeren. Økt press vil kunne gjøre at veksten i lønninger og bolig- og eiendomspriser skyter fart.

- Regjeringen øker bruken av oljepenger i takt med innfasingen vi har hatt siden handlingsregelen ble innført, sier finansminister Sigbjørn Johnsen. Siden fondet vokser meget raskt, følger det at avstanden til banen for forventet fondsavkastning også blir betydelig. Av hensyn til stabiliteten i norsk økonomi legger vi opp til å bruke under 3

prosent av Statens pensjonsfond utland neste år.

Regjeringens forslag til budsjett gir en etterspørselsimpuls på om lag ¼ prosentenhet, målt ved endringen i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Når en tar hensyn til sammensetningen av budsjettets inntekts- og utgiftsposter, anslås forslaget til budsjett å virke om lag nøytralt på produksjon og sysselsetting.

Regjeringens forslag til budsjett gir en bruk av oljeinntekter på 135 milliarder kroner neste år. Dette er 54 milliarder kroner under banen for forventet fondsavkastning (4-prosentbanen). Bruken utgjør 2,9 prosent av anslått kapital i Statens pensjonsfond utland.

Rom for satsinger

I budsjettforslaget for 2014 prioriterer Regjeringen kommunene, samferdsel og helse- og omsorgssektoren.

- Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens inntekter på 7,7 milliarder kroner. Det tilsvarer en vekst på 2,0 prosent. Av den samlede veksten er 5,2 milliarder kroner økte frie inntekter.
- Bevilgningene til veg-, jernbane- og kystformål under Nasjonal transportplan øker med 7,5 milliarder kroner i 2014. Dette omfatter forslag om økte bevilgninger til riksveg på 1,8 milliarder og til jernbane 4,2 milliarder kroner. Med Regjeringens forslag for 2014 vil bevilgningene til jernbane og riksveier reelt øke med 20,3 mrd. 2014-kroner fra 2005. Dette tilsvarer en vekst på nær 90 prosent. Siden 2005 er antall km firefelts motorvei nær doblet, antall km dobbeltsporet jernbane økt med 40 pst. og antall trafikkdrepte redusert med 35 pst.
- Regjeringen foreslår at helseforetakerne tilføres 2 milliarder kroner slik at pasientbehandlingen kan økes opp mot 2,3 prosent. I tillegg foreslås det 250 millioner kroner til investeringer i IKT og medisinsk-teknisk utstyr. Pleie- og omsorgstilbudet i kommunene er styrket med mer enn 24 000 årsverk siden 2005. Regjeringen vil gi tilsagn om tilskudd til 12 000 heldøgns omsorgsplasser i perioden 2008–2015. For 2014 foreslås det 101 millioner kroner til 2 000 heldøgns plasser.
- Regjeringen foreslår 1,5 milliarder kroner mer til forskning. Dette gir en samlet realvekst på 34 prosent siden 2005. Regjeringen foreslår å opprette 400 flere studieplasser samt bygging av 1 300 nye studentboliger. For at flere studenter skal kunne studere på heltid, foreslår Regjeringen innføring av elleve måneders utdanningsstøtte fra og med studieåret 2014-15 og å utvide foreldrestipendperioden fra 44 til 49 uker.
- Regjeringen vil innføre to barnehageopptak i året gjennom en gradvis opptrapping. Til dette bevilger regjeringen 241 millioner kroner. Statlig og

kommunalt barnevern styrkes. Siden 2005 har over 62 000 flere barn fått plass i barnehage, og 97,6 prosent har nå barnehageerfaring før skolestart.

- Regjeringen foreslår 314 millioner kroner til politiet slik at nyutdannede fra Politihøgskolen kan tilbys jobb. Regjeringen foreslår videre 68 millioner kroner til mer innsatspersonell i politidistriktenes utrykningsenheter og flere treningstimer for personell med våpengodkjenning, 60 millioner kroner til prosjektering av beredskapssenter og 56 millioner kroner til økt bevilgning til PST.
- Regjeringen viderefører den betydelige satsingen på klima- og miljøtiltak, både innenlands og internasjonalt. Kapitalen i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging foreslås økt med 5 milliarder kroner. Det gir 100 millioner kroner i økte midler til Enova fra 2015. Det foreslås også å bevilge 150 millioner kroner til videreutvikling av teknologisenteret på Mongstad.
- Regjeringen viderefører det høye nivået på bistanden med en bevilgninger tilsvarende 1 prosent av anslått bruttonasjonalinntekt. Samlet øker bistandsbudsjettet med 1,3 milliarder kroner.
- Regjeringen oppfylder Kulturløftets målsetting om at 1 prosent av statsbudsjettets utgifter skal gå til kulturformål innen 2014. Bevilgningene til tiltak som inngår i Kulturløftet økes med til sammen 840 millioner kroner. I tillegg til bevilgningene til oppfølging av Kulturløftet, kommer byggingen av Nasjonalmuseet på Vestbanen. Prosjektet ble igangsatt i 2013, og Regjeringen foreslår å videreføre byggeprosjektet i 2014 med bevilgninger på til sammen 276 millioner kroner.
- Regjeringen fortsetter innsatsen for å forbedre og fornye offentlig sektor. For 2014 foreslår Regjeringen å bevilge 701 millioner kroner til en omfattende IKT- modernisering i Arbeids- og velferdsetaten med blant annet selvbetjeningsløsninger, økt automatisering av vedtaksbehandling og elektronisk samhandling. Skatteetaten utvikler flere nye it-løsninger som gjør det enklere både for skattyter og Skatteetaten.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 40/2013
Dato: 14.10.2013
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2014

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2014 er et nytt steg i retning av mer omfordeling, mindre muligheter for skattetilpasning, mer likebehandling og et bedre miljø. Det samlede skatte- og avgiftsnivået holdes uendret i tråd med skatteløftet.

Formuesskatt

Regjeringen foreslår å øke bunnfradraget i formuesskatten fra 870 000 kroner til 1 million kroner. Ektepar får dermed et samlet bunnfradrag på 2 millioner kroner.

Regjeringen foreslår samtidig å øke ligningsverdiene av næringseiendom og sekundærbolig i formuesskatten fra 50 til 60 prosent av anslått markedsverdi og å øke ligningsverdiene av fritidsbolig med 10 prosent. Sammen med nye regler om botid i gevinstbeskatningen vil dette redusere den skattemessige favoriseringen av investeringer i eiendommer utenom egen bolig framfor sparing i bedrift og bank. Dette vil dempe insentivene til å plassere penger i flere boliger for å spare skatt.

Med forslaget anslås 14 prosent av skattyterne å betale formuesskatt i 2014. Det er en nedgang fra 33 prosent i 2005. Forslaget styrker omfordelingen gjennom skattesystemet.

Se Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll punkt 3.1.

Arveavgift

Regjeringen foreslår å øke fribeløpet i arveavgiften fra 470 000 kroner til 1 million kroner. Av overskytende beløp skal det betales 10 prosent av arv og gaver til barn og foreldre og 15 prosent til andre. Rabatten for ikke-børsnoterte aksjer settes ned fra 40 til 30 prosent. Arveavgiften blir dermed enklere og mer målrettet, og antallet som betaler arveavgift, vil bli redusert med om lag 65 prosent.

Se Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll punkt 3.2.

Botidsregler i gevinstbeskatningen av bolig

Regjeringen vil at gevinst ved salg av egen bolig skal være skattefri. Det foreslås nye regler om botid i gevinstbeskatningen som tar hensyn til egen bruk av boligen i løpet av eiertiden (botidsmodellen). Hvis eieren for eksempel har bodd i boligen i syv av de siste ti årene, er 70 prosent av gevinsten skattefri. Eventuell eiertid over 20 år regnes ikke med. Det ses bort fra kortere perioder hvor man ikke bor i boligen. Hensikten med forslaget er å gjøre det vanskeligere å tilpasse seg slik at en unngår skatt på gevinst ved salg av utleieboliger. Eiere av utleieboliger kan i dag slippe gevinstskatt ved å bo i utleieboligen det siste året før salget. Forslaget sikrer fortsatt fritak for gevinstskatt på bolig som eier selv har bodd i hele sin eiertid.

Se faktaark og Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll punkt 3.3.

Skatt på arbeid

Den reelle progresjonen i lønnsbeskatningen opprettholdes ved at personfradraget, øvre grense i minstefradragene i lønn og pensjon og innslagspunktene i toppskatten økes med forventet lønnsvekst (3,5 prosent). Samtidig prioriterer regjeringen skattelettelse til dem med lave lønnsinntekter ved å øke satsen i minstefradraget fra 40 til 42 prosent.

Siden 2005 er satsen i minstefradraget i lønnsinntekt økt fra 31 til 42 prosent. Grensen er økt fra 57 400 til 84 150 kroner. Totalt er det gitt en skattelette på om lag 2,8 milliarder kroner gjennom økt minstefradrag.

Se Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll punkt 3.12.

Overgangsstønad for enslige forsørgere

Regjeringen foreslår at overgangsstønaden skal skattlegges som lønn for nye mottakere fra 1. april 2014. Det sikrer lik beskatning med andre ytelser fra folketrygden, som dagpenger, arbeidsavklaringspenger, sykepenger og ny uføretrygd fra 2015. Videre fjernes uheldige virkninger av at overgangsstønaden i dag skattlegges etter skattebegrensningsregelen. Denne regelen gjør at mottakere av overgangsstønad skattlegges lempeligere enn andre enslige forsørgere. Regelen gir dessuten høy marginalsatt, høy skatteverdi av rentefradraget og skattefordeler hele året selv om mottakeren bare mottar overgangsstønaden i deler av året.

Regjeringen foreslår samtidig å øke overgangsstønaden for nye mottakere fra 2G til 2,36G. Dermed vil stønadsnivået etter skatt opprettholdes på minst samme nivå som i dag for mottakere som har stønad hele året og bare standard fradrag.

Se faktaark og Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll punkt 3.5.

Skatteklasser 2 for ektepar

Regjeringen foreslår å fjerne skatteklasser 2 for ektepar. Forslaget vil gjøre det mer lønnsomt for ektefelle med lav eller ingen inntekt å ta lønnet arbeid, og vil kunne

bidra til likestilling, integrering og skattemessig likebehandling av ektepar og samboere. Samboere har ikke anledning til å bli skattlagt i klasse 2.

Ektefeller kan ligned under ett i skattekasse 2 dersom dette gir lavere skatt for ekteparet samlet enn om de blir lignet særskilt i klasse 1. Skattefordelen består i at ektefellene samlet kan få utnyttet begges personfradrag og eventuelt finnmarksfradrag selv om en av ektefellene har lav inntekt. Ordningen svekker insentivene for ektefelle som er hjemme til å ta arbeid utenfor hjemmet fordi skatten på den økte inntekten blir relativt høy. Skattekasse 2 er utbredt blant innvandrerektepar og kan øke terskelen for at begge ektefellene tar arbeid utenfor hjemmet. Det kan svekke integreringen.

Se faktaark og Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll kapittel 3.6.

EKOM-tjenester betalt av arbeidsgiver

Regjeringen forenkler sjablongbeskatningen av arbeidstakers fordel av elektroniske kommunikasjonstjenester betalt av arbeidsgiver. Dagens sjablong er todelt, med et inntektstillegg på inntil 4 000 kroner for én tjeneste og inntil 6 000 kroner for flere enn én tjeneste. Den teknologiske utviklingen de senere årene har gjort det vanskeligere å fastslå om arbeidstaker disponerer én eller flere EKOM-tjenester. Derfor foreslås kun ett inntektstillegg på 4 400 kroner, uavhengig av antall tjenester som dekkes.

Det legges vekt på å spare arbeidsgiverne for administrative byrder i forbindelse med dekning av EKOM-tjenester. Derfor fjernes dagens skattefrie bunnbeløp på 1 000 kroner og fradraget for arbeidstakers egenbetaling. Videre innføres et skattefritt bunnbeløp på 1 000 kroner for dekning av utgifter til andre varer og tjenester som faktureres sammen med og/eller inkluderes i EKOM-tjenesten.

Se faktaark og Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll punkt 3.8.

Næringsbeskatning

En grønn skatteomlegging for næringslivet

Lettelser til næringslivet utgjør om lag 4 milliarder kroner brutto, medregnet lettelser i omregistreringsavgiften. Lettelsene finansieres delvis gjennom rentefradragsbegrensing rettet mot konsern som tilpasser seg for å få lavere skatt i Norge, og gjennom økte miljøavgifter. Forslagene om økte avgifter på klimagasser og økt elavgift innebærer om lag 700 millioner kroner i økt avgiftsbelastning for næringsvirksomhet.

Endringene i inntektsbeskatningen vil styrke det alminnelige næringslivet, samtidig som grønn skatteveksling vil stimulere miljøvennlig produksjon. Også regnet netto vil det være betydelige lettelser til næringslivet, på vel 1 milliard kroner.

Følger opp vekstpakken

Regjeringen følger opp vekstpakken som ble varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2013. Tiltakene vil bedre konkurransekraften, fremme lønnsomheten og styrke investeringene i fastlandsbedriftene:

- *Selskapsskattesatsen reduseres fra 28 til 27 prosent.* Selvstendig næringsdrivende gis tilsvarende lettelse ved at trygdeavgiften på næringsinntekt reduseres med 0,72 prosentenheter. For personlige deltakere i deltakerlignede selskap reduseres den effektive skattesatsen med én prosentenheter. Særskatten for petroleumsselskap og grunnrenteskatten for vannkraftanlegg økes med én prosentenheter, slik at marginalskatten er uendret.
- *Skattefunn styrkes med 90 millioner kroner.* Regjeringen foreslår å heve den øvre beløpsgrensen for summen av egenutført og innkjøpt forskning og utvikling fra 11 til 22 millioner kroner. Samtidig legges det opp til å øke den maksimale timelønnsatsen for egne ansatte fra 530 til 600 kroner per time. Formålet er å stimulere til økt forskning og utvikling i næringslivet.
- *Fradraget for gjeldsrenter på lån mellom nærstående selskap begrenses.* Regjeringen foreslår å avskjære fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av selskapets resultat før skatt, renter og avskrivninger. Det vil motvirke at flernasjonale selskap flytter overskudd ut av landet og dermed reduserer skatten som betales til Norge. Forslaget er på linje med begrensninger innført i andre land, og vil gjøre det norske selskapsskattegrunnlaget mer robust. Et offentlig skatteutvalg (Scheel-utvalget) skal innen 15. oktober 2014 vurdere den norske selskapsskatten i lys av den internasjonale utviklingen og skattesystemet for øvrig.
- *Det innføres 10 prosent startavskrivninger for maskiner og andre driftsmidler i saldogruppe d.* Dette vil stimulere til nyinvesteringer i fastlandsindustrien.

Se faktaark og Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll kapittel 5.

Obligasjonsbeskatning

Regjeringen forenkler dagens beskatning av mengdegjeldsbrev med underkurs. Underkursen, som i dag skattlegges årlig etter en komplisert modell for renteberegning, vil først bli skattlagt det året obligasjonen realiseres, i likhet med verdistigning på obligasjonen. Emisjonsforskriftens begrensninger i adgangen til å utstede underkursobligasjoner fjernes. Den endrede skattleggingen skal også omfatte overkurs.

Se Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll kapittel 13.

Miljø-, energi- og bilavgifter

Regjeringen styrker klimapolitikken gjennom å øke avgiftene på klimagasser fra 2014. CO₂-avgiften på mineralolje og gass og avgiftene på klimagassene HFK og PFK økes til om lag 330 kroner per tonn CO₂. I tillegg økes CO₂-avgiftene for inneriks luftfart og

fiskeflåten med 50 kroner per tonn CO₂. Autodiesel som ilegges veibruksavgift, holdes utenfor avgiftsøkningen.

Videre fortsetter Regjeringen omleggingen av bilavgiftene slik at det legges mer vekt på bilenes miljøegenskaper.

Satsene i omregistreringsavgiften foreslås redusert med i gjennomsnitt 12,5 prosent. Det bidrar til at bilavgiftene samlet er redusert med over 800 millioner kroner siden 2011. Omregistreringsavgiften for tyngre kjøretøy foreslås erstattet med en økning av miljødelen i vektårsavgiften.

Avgiften på elektrisk kraft økes med 1,12 øre per kWh utover prisjustering. Det fører til at avgiftsnivået per enhet energi for elektrisitet vil tilsvare grunnavgiften på mineralolje. Se pressemelding 45/2013 og Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014 kapittel 7.

Sektoravgifter og overprisede gebyrer

Regjeringen reduserer tinglysingsgebyrene til kostnadsriktig nivå. Det innebærer en ytterligere reduksjon på om lag 325 millioner kroner utover om lag 400 millioner kroner som ble fjernet i 2013-budsjettet. Vanlig tinglysingsgebyr, som nå er 1 060 kroner, settes ned til 525 kroner fra 1. januar 2014. Det gir lettelse særlig for virksomheter og privatpersoner som tar opp lån med pant i fast eiendom. Enkelte andre tinglysingsgebyrer blir også satt ned.

Regjeringen foreslår å avvikle gebyrfinansieringen av oppgaver under Luftfartstilsynet og Statens jernbanetilsyn som ikke retter seg mot bestemte brukere, men har mer karakter av forvaltningsoppgaver. Til sammen gir det en reduksjon på 10,5 millioner kroner. Regjeringen foreslår å øke årsavgift for stiftelser med 2,6 millioner kroner.

Siden 2007 er overprisede gebyrer redusert med til sammen om lag 1,6 milliarder 2014-kroner, medregnet forslagene som Regjeringen nå legger fram. I tillegg kommer avvikling eller nedsetting av flere sektoravgifter, blant annet er avgiftene i matforvaltningen fjernet.

Se Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014 kapittel 9.

Andre forslag til endringer

- Det maksimale fradraget for fagforeningskontingent økes fra 3 850 kroner til 4 100 kroner.
- Det settes et tak for fradragsretten for reiseutgifter som vil begrense fradraget for de aller lengste arbeidsreisene og pendlerreisene.
- Påslaget i normrenten for skattlegging av rimelige lån i arbeidsforhold økes fra 0,5 til 1 prosentenhed, slik at normrenten samsvarer bedre med ordinære renter på boliglån, se faktaark.
- Grensene for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner og for lønnsoppgaveplikt ved arbeid i hjem eller fritidsbolig økes fra 4 000 til 6 000 kroner.

- Enkelte beløpsgrenser holdes nominelt uendret fra 2013 til 2014. Det gjelder blant annet det særskilte fradraget i arbeidsinntekt, foreldrefradraget for legitimerede utgifter til pass og stell av barn, nedre grense for å betale trygdeavgift, særskilt fradrag i Nord-Troms og Finnmark, fradraget for skiferdrivere i Finnmark og Nord-Troms, sjømannsfradraget, nedre grense og kilometersatsene i fradraget for reiser mellom hjem og arbeid og maksimal sparing i BSU.
- De skattefrie kilometergodtgjørelsene ved yrkeskjøring med privatbil økes til samme nivå som kilometersatsene som er framforhandlet mellom staten og hovedsammenslutningene i staten. Det sikrer at godtgjørelsen blir skattefri ved anvendelse av disse kilometersatsene.
- For personer med alminnelig skatteplikt til Norge som eier bolig eller fritidsbolig i annen EØS-stat, innføres fradragsrett for gjeld og gjeldsrenter på samme vilkår som om eiendommen hadde ligget i Norge
- Det betingete skattefritaket ved ekspropriasjon i landbruket utvides til å gjelde erverv av, eller påkostning på, areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet.
- Det særskilte fradraget i næringsinntekt for jordbruk mv. lønnsjusteres.
- Produktavgiften i fiskerinæringen økes fra 3,0 prosent. til 3,6 prosent.
- Det innføres skatteplikt for kommunenes konkurranseutsatte avfallsvirksomhet.
- Oppkrevingsmetoden ved innenlands omsetning av gull endres slik at ansvaret for beregning og betaling av merverdiavgift flyttes fra selger til kjøper (omvendt avgiftsplikt).

Se nærmere omtale av forslagene i Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014.

Skatteløftet

Løftet om å holde samlede skatter og avgifter på 2004-nivå videreføres med Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg. Lettelsen på 887 millioner kroner påløpt i 2014 i provenytabellen nedenfor må for det første ses i sammenheng med at en del av provenyøkningen av å endre overgangsstonaden, gevinstbeskatningen av bolig og normrenten påløper etter 2014. Disse skjerpelsene er like fullt med ved beregning av skatteløftet. For det andre legges den langsiktige budsjettvirkningen av å innføre startavskrivning for maskiner mv. til grunn for skatteløftet. Høyere avskrivninger i 2014 vil redusere avskrivninger senere år tilsvarende. Provenyvirkningen i 2014 gir derfor ikke et godt uttrykk for den langsiktige budsjettvirkningen. Avviket fra skattenivået i 2004 etter framleggelsen av 2014-budsjettet er -1 million kroner.

Anslåtte provenyvirkninger av skatte- og avgiftsopplegget for 2014. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til et referansesystem for 2014. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
Inntektsskattegrunlaget for personer	849	658
Fjerne skatteklasse 2 for ektepar	1 045	836
Skattlegge overgangsstonad for enslige forsørgere som lønn ¹	40	20
Forenkle skattlegging av elektronisk kommunikasjon	0	0
Øke maksimalt fradrag for fagforeningskontingent mv.	-50	-40
Stramme inn skatteregler for lange pendlerreiser	15	12

Øke grensene for lønnsoppgaveplikt	-18	-14
Innføre botidsmodell for gevinstbeskatning av bolig	5	0
Øke påslaget i normrenten med 0,5 prosentenheter	20	10
Lønnsjustere personfradraget ²	-62	-50
Lønnsjustere øvre grense i minstefradraget i pensjonsinntekt ²	-56	-45
Lønnsjustere særfradraget for enslige forsørgere ²	-21	-17
Øke satsen i minstefradraget i lønn og trygd til 42 pst.	-254	-203
Videreføre andre satser og beløpsgrenser nominelt mv.	185	149
Formuesskatten	-230	-180
Øke ligningsverdiene av sekundærbolig og næringseiendom til 60 pst. av anslått markedsverdi. Øke ligningsverdiene av fritidsbolig med 10 pst. Øke bunnfradraget til 1 mill. kroner	-230	-180
Arveavgift	-725	-220
Øke fribeløpet til 1 mill. kroner og redusere rabatten for ikke-børsnoterte aksjer til 30 pst.	-725	-220
Næringsbeskatningen	-1 623	-972
Redusere selskapskattesatsen for fastlandsbedrifter	-2 600	0
Redusere skatten for personlig næringsdrivende	-660	-660
Øke særskatten for petroleumsselskap ³	-	-
Øke grunnrenteskatten for vannkraftanlegg	150	0
Begrense fradrag for gjeldsrenter mellom nærstående selskap.....	2 550	0
Innføre startavskrivninger for driftsmidler i saldogruppe d.....	-960	-300
Utvide Skattefunn.....	-90	0
Utvide betinget skattefritak ved ekspropriasjon i landbruket ved reinvestering	-1	0
Lønnsjustere jordbruksfradrag ²	-12	-12
Miljø-, energi- og bilavgifter	1 175	940
Øke avgiftene på klimagasser til 330 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter ⁴	700	640
Øke CO ₂ -avgift fiske og fangst ⁵	0	0
Justere engangsavgiften for biler	0	0
Redusere omregistreringsavgiften	-250	-250
Fjerne omregistreringsavgiften og øke miljødelen i vektårsavgiften for tyngre kjøretøy.....	0	0
Øke elavgiften med 1,12 øre per kWh.....	725	550
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-333	-318
Redusere tinglysingsgebyrer til kostnadsriktig nivå	-325	-310
Sektoravgifter og andre gebyrer ⁶	-8	-8
Samlede nye skatte- og avgiftsendringer i 2014	-887	-92

¹ Provenyanslaget tar hensyn til at overgangsstonaden økes for nye mottakere.

² Lønnsjustering innebærer en overkompensasjon sammenlignet med referansesystemet.

³ Inntektene fra petroleumssektoren er ikke inkludert i tabellen fordi de overføres til Statens pensjonsfond utland. Netto provenytnap fra petroleumsselskap av økt særskatt og

reduisert selskapsskatt anslås til 350 mill. kroner påløpt og 175 mill. kroner bokført i 2014. Overføringen til Statens pensjonsfond utland reduseres tilsvarende.

⁴ Provenyanslaget omfatter også oppheving av avgiftsfritakene for verneverdige fartøy, museumsjernbaner og tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren. I provenyanslaget er det tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden på samlet sett om lag 70 mill. kroner.

⁵ Det er i provenyanslaget tatt hensyn til økt fiskerfradrag.

⁶ Dette gjelder reduserte gebyrer til Luftfartstilsynet og Statens jernbanetilsyn og økt årsavgift for stiftelser.

Kilde: Finansdepartementet.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 41/2013
Dato: 14.10.2013
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Finansiell stabilitet og nye kapitalkrav

- Finansielle markeder spiller en svært viktig rolle i moderne økonomier. Høye boligpriser og husholdningenes høye gjeld innebærer risiko for finansiell stabilitet i Norge, sier finansminister Sigbjørn Johnsen. Erfaringer viser at kostnadene ved ustabilitet i bankene i særlig grad rammer eget lands økonomi og statsfinansene. Kostnader ved slike kriser kan være store og langvarige. Et godt og robust regelverk er også et konkurransefortrinn for banknæringen, særlig i nedgangstider. Dette vil tjene både bankenes eiere og bankenes kunder, så vel som norsk økonomi.

Finanssektoren og sysselsetting i et land er tett sammenknyttet, og problemer i den ene slår negativt ut også i den andre. De fleste kriser i de vestlige land de siste tiårene har hatt utspring i finansielle markeder. For å redusere risikoen for problemer i finanssektoren legges det stor vekt på å fremme soliditet, likviditet og god adferd gjennom offentlig regulering og myndighetstilsyn. Regulering og tilsyn bidrar til at husholdninger og foretak har tilstrekkelig tillit til finansinstitusjoner og finansielle markeder, slik at de kan utøve sin virksomhet.

- Finanskrisen viste nok en gang hvor skadelige kriser i banksystemet er for produksjon og sysselsetting. De verste realøkonomiske tilbakeslagene har ofte kommet i kjølvannet av problemer i bankene. Bankkriser har store kostnader for samfunnet. For å unngå bankkriser er det viktig at bankene har nok egenkapital i forhold til risikoen for tap. Under finanskrisen var det mange banker internasjonalt som gikk overende fordi de ikke hadde nok egenkapital, og de dro hele økonomier med seg i fallet. Det er vanskelig å ta inn over seg de store kostnadene som følger av høy arbeidsledighet og

ødelagte statsfinanser i mange land, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Krav til finansinstitusjonenes, og da særlig bankenes, ansvarlige kapital, har lenge vært en grunnstamme i reguleringen. Kapitalkrav skal reflektere risiko. Det har over tid vært diskusjoner om utforming og dosering av dette virkemidlet. G20-landene og EU er blitt enige om å innføre strengere krav til bankenes egenkapital, for å unngå en ny finanskriser. Resultatet av dette er Basel III-anbefalingene. EU har nylig vedtatt sitt regelverk.

Nye lovkrav om kapital basert på Basel III/ og EUs regler ble vedtatt av Stortinget 10. juni 2013, i tråd med departementets forslag. Reglene trådte i kraft fra 1. juli 2013, og innebærer en gradvis økning av minstekravene til ren kjernekapital. Nye norske kapitalkrav innføres noe tidligere enn det som følger av gjennomføringsfristen i EU. Også enkelte andre land, deriblant Sveits og Sverige, har valgt tidligere innføring. Forholdene ligger godt til rette for dette i Norge nå:

- Økonomien går godt. Det gjør det lettere for bankene å styrke soliditeten, blant annet fordi inntjeningen er god.
- Norske banker er solide fra før, drevet godt, er lønnsomme og oppfyller allerede i dag mange av de nye kravene.
- Verdipapirmarkedene fungerer godt, og gir bankene god tilgang på ny kapital.

Departementet har også gitt Finanstilsynet i oppdrag å utarbeide utkast til norsk gjennomføring av de øvrige nye bestemmelsene i EUs nye kapitalkravsregelverk.

Norske banker er lønnsomme og har begynt tilpasningen til kommende økte kapitalkrav. For alle bankene (morbank) sett under ett var den rene kjernekapitaldekningen 12 prosent ved utgangen av første halvår 2013. På konsernnivå var den rene kjernekapitaldekningen 11 prosent. Dette er over kravet til ren kjernekapitaldekning fra 1. juli neste år (som er på 10 prosent).

Norske finansinstitusjoner konkurrerer seg i mellom og med utenlandske aktører. Konsistent og robust finansmarkedsregulering er ikke en konkurransemessig ulempe for norske finansinstitusjoner.

I EU/EØS gjelder det et hovedprinsipp om fri tjenesteyting og etableringsadgang basert på hjemlandskonsesjon og hjemlandstilsyn for ytere av finansielle tjenester. Dette betyr at en finansinstitusjon i utgangspunktet kan tilby sine tjenester gjennom filial eller grensekryssende

virksomhet på grunnlag av konsesjon fra sitt hjemland, og at hjemstatens tilsyn har hovedansvaret for tilsynet med virksomheten.

Departementet arbeider for likere regler for alle banker som driver virksomhet i Norge. Dette kan oppnås med større grad av vertslandsregulering, det vil si at bankene må beregne kapitaldekningen etter de eventuelt strengere regler som gjelder i de forskjellige land der de har virksomhet. Slik kan en oppnå at gode krav i ett land, begrunnet i fare for finansiell ustabilitet og systemrisiko i dette landet, også vil gjelde for virksomhet for banker med hovedkontor i et annet land som driver grensekryssende virksomhet eller gjennom filial i dette vertslandet. Det må legges til grunn at det er myndighetene i det enkelte land som er best egnet til å vurdere makroøkonomiske forhold og risiko ved utlån i landet.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 42/2013
Dato: 14.10.2013
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Bilavgiftene reduseres og miljøprofilen styrkes

Regjeringen fortsetter omleggingen av bilavgiftene. For 2014 foreslår Regjeringen å legge enda sterkere vekt på bilens miljøegenskaper og mindre på motoreffekt.

- Regjeringen har fra 2007 gjort store endringer i engangsavgiften for å bidra til valg av mer miljøvennlige biler. Politikken har virket. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye biler er redusert med rundt 30 prosent fra 2006 til de ni første månedene av 2013. Nå forsterker vi denne politikken ytterligere, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Konkret foreslår Regjeringen å nedjustere innslagspunktene i CO₂-komponenten og samtidig øke satsene i CO₂-komponenten for biler med CO₂-utslipp over 160 g/km. I tillegg foreslås det å øke satsen for NO_x-utslipp. Inntektene fra engangsavgiften holdes om lag uendret ved at avgiften på motoreffekt blir redusert

- Bilavgiftene vil være redusert med over 800 millioner kroner siden 2011, sier finansminister Sigbjørn Johnsen. Regjeringen foreslår å redusere omregistreringsavgiften med om lag 250 millioner kroner. Satsene i omregistreringsavgiften foreslås redusert med i gjennomsnitt 12,5 prosent reelt fra 2013 til 2014. Det gis størst lettelse i satsene for typiske næringskjøretøy og tilhengere.

Omregistreringsavgiften for tyngre kjøretøy (totalvekt på 7 500 kg eller mer) blir fjernet helt. Samtidig økes satsene i miljødelen av vektårsavgiften med 25 prosent, slik at endringen blir provenynøytral. Samtidig som de uheldige virkningene av omregistreringsavgiften forsvinner for tyngre kjøretøy, blir den økonomiske motivasjon til å velge mer miljøvennlige kjøretøy forsterket.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 43/2013

Dato: 14.10.2013

Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Forenklet selvangivelse for næringsdrivende

Regjeringen foreslår å bevilge midler til utvikling av en forenklet selvangivelse for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold. – Den forenklete selvangivelsen vil være mye lettere å fylle ut, og jeg er glad vi på denne måten kan bidra til å redusere næringslivets kostnader, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Dagens selvangivelse for næringsdrivende har en skjemastruktur som er lik for alle næringsdrivende. Rapporteringsplikten innebærer utfylling av en selvangivelse med næringsoppgave og ett eller flere av om lag 40 ulike vedleggsskjema. Det er arbeidskrevende å sette seg inn i hvordan skjemaverket er bygd opp, og det blir gjort mange feil ved utfyllingen.

Regjeringen foreslår å bevilge midler til Skatteetaten for utvikling av en ny, forenklet selvangivelse for næringsdrivende med enkle skattemessige forhold. Det er anslått at en tredjedel av alle næringsdrivende (om lag 200 000) kan benytte en slik forenklet selvangivelse. Det antas at næringsdrivende som kan benytte den forenklete selvangivelsen, kan få vesentlig lavere administrative kostnader.

En forenklet selvangivelse vil gi færre feil i utfyllingen, raskere behandling og etter hvert trolig redusert ressursbehov i likningsbehandlingen. Selvangivelsen skal kunne benyttes fra innleveringen av selvangivelsen for inntektsåret 2015.

– Den forenklete selvangivelsen er et første skritt i arbeidet med en fullstendig fornyelse av selvangivelsen for alle grupper næringsdrivende, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Forenklet selvangivelse er ett av flere forenklingstiltak som presenteres i budsjettet. Regjeringen vil også bevilge 47,5 millioner kroner til modernisering av Skatteetatens systemer for forskuddsskriving og skatteberegning. Blant målene for prosjektet er raskere skatteoppgjør, færre feil og riktigere skatteberegning. Moderniseringen vil gjøre systemene mindre sårbare og mer brukervennlige ved at forskuddstrekk blir justert automatisk og mer presist. Færre skattytere vil dermed få restskatt.

Regjeringen foreslår videre å bevilge 14,5 millioner kroner til Skatteetaten slik at de kan utvikle en elektronisk løsning for beregning av gevinst/tap ved salg av eiendom.

Regjeringen foreslår å bevilge 8 millioner kroner til utvikling av elektroniske selvbetjeningsløsninger for bestilling av likningsverdier til salgsoppgaver mv. og for bestilling av en ny, felles skatteattest for merverdiavgift og skatt.

De nye selvbetjeningsløsningene vil gjøre det enklere for skattytere og næringsdrivende og er i tråd med regjeringens ambisjoner om digitalt førstevalg. Løsningene vil også redusere næringslivets kostnader.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 44/2013

Dato: 14.10.2013

Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Vekstpakken for næringslivet følges opp

- Regjeringen følger opp vekstpakken som ble varslet i Revidert nasjonalbudsjett 2013. Vi foreslår endringer i skattesystemet som vil bedre konkurransekraften, fremme lønnsomheten og styrke investeringene i fastlandsbedriftene. Vi setter ned selskapsskattesatsen, vi styrker Skattefunn og innfører startavskrivninger for maskiner, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Tiltakene finansieres langt på vei ved å stramme inn på rentefradrag på lån mellom nærstående selskap. Skatteendringene for fastlandsøkonomien understøttes av endringer i petroleumsskattesystemet.

- *Skattesatsen for selskaper* (ikke personlige skattytere) reduseres fra 28 til 27 pst. Selvstendig næringsdrivende gis tilsvarende lettelser ved at trygdeavgiften på næringsinntekt reduseres med 0,72 prosentenheter. For personlige deltakere i deltakerlignede selskap reduseres den effektive skattesatsen tilsvarende som for personlige aksjonærer. Samlet styrker dette bedriftene med om lag 3,3 milliarder kroner.
- *Særskatten for petroleumsutvinning og grunnrenteskatten for vannkraftanlegg* økes med én prosentenheter, til henholdsvis 51 prosent og 31 prosent, slik at den samlede marginals-katten forblir uendret. Den samlede virkningen av endrede ordinær- og særskattesatser for petroleum og vannkraftanlegg gir et provenyrtap på om lag 400 millioner kroner, hvorav 350 millioner kroner gjelder petroleum og

fører til lavere overføring til Statens pensjonsfond utland.

- *Det innføres 10 pst. startavskrivninger for driftsmidler i saldogruppe d (maskiner mv.).* Det innebærer at avskrivningssatsen det første året i driftsmidlenes levetid økes fra 20 prosent til 30 prosent. Dette vil stimulere til nyinvesteringer i fastlandsøkonomien. Den økonomiske fordelene av forserte avskrivninger anslås til om lag 400 millioner kroner årlig.
- *Skattefunn styrkes med 90 millioner kroner.* Målet er å stimulere til økt forskning og utvikling (FoU) i næringslivet. Den øvre beløpsgrensen for summen av egenutført og innkjøpt FoU foreslås hevet fra 11 til 22 mill. kroner. Samtidig legges det opp til å øke den maksimale timelønnsatsen for egne ansatte fra 530 til 600 kroner per time.
- *Fradraget for gjeldsrenter på lån mellom nærstående selskap begrenses.* Regjeringen foreslår å avskjære fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av selskapets resultat før skatt, renter og avskrivninger. Det vil motvirke at flernasjonale selskap flytter overskudd ut av landet og slik reduserer skatten som betales til Norge. Forslaget anslås å øke skatteinntektene i størrelsesorden 2,55 mrd. kroner. Forslaget er på linje med begrensninger innført i andre land, og er et første steg for å gjøre det norske selskapsskattegrunnlaget mer robust. Et offentlig skatteutvalg (Scheel-utvalget) skal innen 15. oktober 2014 vurdere den norske selskapsskatten i lys av den internasjonale utviklingen og skattesystemet for øvrig.
- *For petroleumsvirksomheten foreslo regjeringen i revidert budsjett for 2013 å redusere satsen i friinntekten fra 7,5 prosent til 5,5 prosent.* Innstrammingen vil stimulere til større kostnadsbevissthet og legger mer av risikoen for overskridelser på selskapene. Det vil fortsatt være et investeringsvennlig skatteregime på sokkelen. Den årlige effekten av innstrammingen over tid er anslått til i underkant av 3 mrd. kroner som vil overføres til Statens pensjonsfond utland.

Se Prop. 1 LS (2012-2013) Skatter, avgifter og toll kapittel 5.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 45/2013

Dato: 14.10.2013

Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Økte miljøavgifter

Regjeringen styrker den nasjonale klimapolitikken ved en markert økning i avgiftene på klimagasser fra 2014. – Regjeringen legger vekt på prinsippet om at forurenser skal betale og foreslår å øke den generelle satsen i CO₂-avgiften på mineralolje og gass med om lag 100 kroner til om lag 330 kroner per tonn CO₂, sier finansminister Sigbjørn Johnsen.

Regjeringen foreslår også at avgiftene på klimagassene HFK og PFK økes til 330 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter. I tillegg økes CO₂-avgiften for innenriks luftfart med om lag 50 kroner per tonn CO₂. En tilsvarende økning foreslås for CO₂-avgiften for fiske og fangst i nære farvann. Samtidig økes fiskerfradraget. Autodiesel som ilegges veibruksavgift holdes utenfor avgiftsøkningen.

- Karbonprising er det viktigste klimatiltaket. Utslipp av klimagasser blir nå dyrere, mens klimavennlige alternativer blir mer konkurransedyktige, sier finansminister Johnsen.

Forslagene anslås å øke provenyet med om lag 700 millioner kroner i 2014. Det tas da hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden som følge av inngåtte avtaler om kjøp av persontransporttjenester, som tog-, fly- og fergetjenester.

Regjeringen foreslår å øke avgiften på elektrisk kraft med 1,12 øre per kWh utover prisjustering. Det fører til at avgiftsnivået per enhet energi for elektrisitet vil tilsvare grunnavgiften på mineralolje. Endringen anslås å gi om lag 725 millioner kroner i økte inntekter til staten i 2014.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 46/2013

Dato: 14.10.2013

Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Omvendt merverdiavgiftsplikt ved omsetning av gull

Finansdepartementet foreslår å innføre omvendt merverdiavgiftsplikt ved innenlandsk omsetning av gull. - Ved å endre oppkreivingsmetoden ved omsetning av gull til næringsdrivende og offentlig virksomhet, reduseres muligheten for svindel, sier Sigbjørn Johnsen.

Innenlandsk omsetning av gull følger i dag de alminnelige reglene om at det er selger som beregner og betaler merverdiavgiften. Finansdepartementet foreslår å endre oppkreivingsmetoden ved innenlandsk omsetning av gull til næringsdrivende og offentlig virksomhet, slik at det er mottaker som skal beregne og betale merverdiavgiften.

De viktigste argumentene for endringen har vært indikasjonene fra Skatteetaten og Toll- og avgiftsetaten om merverdiavgiftssvindel med gull. Videre at medlemslandene i EU i utgangspunktet unntar investeringsgull fra merverdiavgiftsplikten, slik at Norge kan tiltrekke seg personer som deltar i merverdiavgiftssvindel.

Forslaget har ikke vært på høring fordi det etter Finansdepartementets vurdering er viktig å få en lovendring på plass raskt. Regjeringen foreslår at lovendringene trer i kraft 1. januar 2014.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 47/2013

Dato: 14.10.2013

Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11 / mobil 911 42 059

Nye opplysningsplikter og gjennomføring av FATCA-avtalen

Regjeringen foreslår å innføre nye opplysningsplikter for banker, verdipapirforetak, verdipapirfond og livsforsikringsselskaper om finansielle aktiva. De nye reglene sikrer at Norge kan utveksle opplysninger til amerikanske skattemyndigheter etter FATCA-avtalen og legger til rette for at vår egen beskatning av finansielle aktiva blir riktig.

Regjeringen foreslår endringer i norsk rett for å legge til rette for gjennomføring av en avtale mellom Norge og USA om forbedret internasjonal overholdelse av skattelovgivningen og gjennomføring av *Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)*. Denne avtalen ble undertegnet 15. april i år.

Samtidig foreslår Regjeringen å legge til rette for at de opplysningsplikter som må pålegges finansinstitusjoner om finansielle aktiva som tilhører amerikanske personer, gjøres generelle slik at finansinstitusjonene må gi opplysninger om finansielle aktiva for alle sine kunder.

Forslaget medfører at norske skattemyndigheter vil få opplysninger om finansielle aktiva for norske skattytere som ikke rapporteres i dag, for eksempel derivater, utenlandske verdipapir handlet gjennom norsk megler og innskudd i alternative investeringsfond.

Faktaark

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen

Svake vekstutsikter internasjonalt

Det er nå fem år siden den internasjonale finanskrisen brøt ut, og krisen har fått svært alvorlige virkninger. Situasjonen i de internasjonale finansmarkedene har bedret seg den senere tiden, med utviklingen i produksjon og sysselsetting henger likevel etter, særlig i Europa. Flere indikatorer kan imidlertid tyde på at den økonomiske utviklingen er i ferd med å snu til det bedre.

Etter nedgang i BNP i euroområdet seks kvartaler på rad, var det igjen vekst i 2. kvartal i år. Arbeidsledigheten er kommet opp på et svært høyt nivå, men økningen har stoppet opp de siste månedene. I USA er veksten på vei opp og arbeidsledigheten på vei ned. Stram og uforutsigbar finanspolitikk som følge av uenighet i Kongressen bidrar likevel til å trekke veksten ned. Bedrede vekstutsikter har bidratt til at den amerikanske sentralbanken har varslet at den snart vil begynne å stramme til i pengepolitikken.

I flere framvoksende økonomier, blant annet Kina, har den økonomiske veksten vært lavere enn ventet så langt i år, og utsiktene er svekket. Veksten er likevel fortsatt på et høyt nivå og mye sterkere enn i de tradisjonelle industrilandene.

Samlet sett anslås veksten i BNP hos Norges handelspartnere til vel 1 prosent i 2013 og det dobbelte i 2014. Dette er litt lavere enn anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2013. Arbeidsledigheten ventes å holde seg rundt dagens nivå på 12 prosent i euroområdet, mens den i USA var 7,3 prosent i august og ligger an til å falle ytterligere. Usikkerheten om utviklingen internasjonalt er imidlertid fortsatt stor.

God vekst og lav arbeidsledighet i norsk økonomi

Forholdene i norsk økonomi skiller seg fra situasjonen hos mange av våre handelspartnere. Aktiviteten tok seg raskt opp igjen etter tilbakeslaget i 2009, og sysselsettingen er nå vesentlig høyere enn før finanskrisen. Arbeidsledigheten er lav.

Utviklingen i arbeidsmarkedet har vært relativt stabil, og oppgangen i sysselsettingen har fortsatt i inneværende år. De siste årene har arbeidsinnvandringen gitt et betydelig bidrag til oppgangen i arbeidsstyrken. AKU-ledigheten anslås å holde seg rundt 3½ prosent av arbeidsstyrken.

Samtidig har økte lønninger og en sterkere krone gitt et høyt kostnadsnivå i økonomien, selv etter svekkelsen av krona i år. Med lav etterspørsel ute er situasjonen krevende for konkurranseutsatte virksomheter.

Høy etterspørsel fra oljevirkosomheten og økt privat forbruk ventes å bidra til en vekst i norsk fastlandsøkonomi på 2,2 prosent i år og 2,7 prosent neste år, mot et gjennomsnitt på 2,6 prosent for de siste 40 årene. Anslagene er litt lavere enn i Revidert nasjonalbudsjett 2013. For inneværende år trekkes veksten ned med 0,3 prosentenheter som følge av lav produksjon av elektrisk kraft.

Tabell 1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før

	Mrd kroner ¹			
	2012	2012	2013	2014
Privat konsum.....	1 175,0	3,0	2,3	2,7
Offentlig konsum.....	619,5	1,8	2,6	2,2
Bruttoinvesteringer i fast kapital	598,0	8,0	5,1	5,1
Herav: Oljeutvinning og rørtransport	171,8	14,5	9,0	7,5
Bedrifter i Fastlands-Norge	180,9	3,2	1,6	5,5
Boliger	139,8	7,4	5,0	3,0
Offentlig forvaltning.....	89,2	-0,6	5,9	3,6
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ²	2 204,4	2,8	2,6	2,8
Ekspport	1 183,0	1,8	-1,6	3,2
Herav: Råolje og naturgass.....	604,4	0,9	-5,5	4,2
Tradisjonelle varer	310,3	2,6	0,1	2,6
Tjenester utenom olje og utenriks sjøfart..	143,5	1,3	3,0	2,1
Import.....	798,8	2,4	3,3	4,3
Herav: Tradisjonelle varer	486,0	2,7	3,2	3,5
Bruttonasjonalprodukt	2 906,8	3,1	0,9	2,7
Herav: Fastlands-Norge.....	2 200,3	3,4	2,2	2,7
Fastlands-Norge ekskl. el-forsyning	2 148,9	3,1	2,5	2,7
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer		2,2	1,1	1,0
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå).....		3,2	3,4	3,5
Årslønnsvekst		4,0	3½	3½
Konsumprisindeksen (KPI)		0,8	1,9	1,6
KPI-JAE		1,2	1,5	1,8
Råoljepris, kroner pr. fat ³		649	623	600
Driftsbalansen (pst. av BNP).....		14,2	11,1	10,5
Bruttonasjonalinntekt, mrd. kroner.....		2 964	3 028	3 166
Tremåneders pengemarkedsrente, pst. ⁴		2,2	1,8	1,9
Konkurrensekursindeksen, årlig vekst i pst. ⁵		-1,6	2,1	3,1
Husholdningenes sparing, pst. av disponibel inntekt....		8,5	8,4	8,6

¹ Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser

² Utenom lagerendring

³ Løpende priser

⁴ Beregningsmessig forutsetning basert på terminpriser i september

⁵ Postivt tall angir svakere krone

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Nøkkeltall i budsjettet for 2014

Regjeringen legger vekt på at budsjettpolitikken ikke må bidra til å forsterke svingningene i økonomien og gjøre det enda vanskeligere for konkurranseutsatt sektor. Kostnadsnivået i Norge er høyt. Vi har det siste året sett flere eksempler på at norske bedrifter taper for utenlandske konkurrenter i kampen om oppdrag, også i petroleumsrettet industri. Situasjonen tilsier etter Regjeringens vurdering at vi er varsomme med å øke bruken av oljeinntekter fra 2013 til 2014.

Budsjettet for 2014 har følgende hovedtrekk:

- Budsjettoplegget gir en etterspørselsimpuls tilsvarende om lag $\frac{1}{4}$ prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge, målt ved endringen i det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet. Den anslåtte impulsen svarer om lag til den gjennomsnittlige innfasingen av oljeinntekter i de årene handlingsregelen har virket. Tar vi hensyn til sammensetningen av budsjettets inntekts- og utgiftsposter, anslås forslaget til budsjett å virke om lag nøytralt på produksjon og sysselsetting.
- Et strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd på 135 milliarder kroner, som er 11 milliarder 2014-kroner høyere enn i 2013. Underskuddet er 54 milliarder kroner under forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland, og utgjør 2,9 prosent av anslått fondskapital ved inngangen til 2014.
- Et uendret skatte- og avgiftsnivå.
- En reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på 2,5 prosent, eller i underkant av 26 milliarder kroner. Av dette utgjør økte utgifter i folketrygden 10 milliarder kroner. Nominelt vokser statsbudsjettets utgifter med 5,5 pst.
- En reell vekst i kommunenes samlede inntekter fra 2012 til 2013 på 2,0 prosent, eller 7,7 milliarder kroner. Kommunenes frie inntekter øker reelt med 5,2 milliarder kroner, tilsvarende 1,7 prosent. Veksten er regnet i forhold til inntektsnivået i 2013 slik det ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2013.

Tabell 1 Hovedtall på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond. Milliarder kroner

	Regnskap		Anslag	
	2011	2012	2013	2014
Totale inntekter	1 223,5	1 290,7	1 286,0	1 295,0
1 Inntekter fra petroleumsvirksomhet.....	372,2	421,1	373,9	344,1
1.1 Skatter og avgifter	209,7	232,7	206,5	186,5
1.2 Andre petroleumsinntekter	162,6	188,4	167,4	157,6
2 Inntekter utenom petroleumsinntekter	851,3	869,6	912,0	950,9
2.1 Skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	777,5	807,4	855,2	896,9
2.2 Andre inntekter.....	73,7	62,2	56,8	54,0
Totale utgifter	952,1	996,1	1 058,5	1 114,0
1 Utgifter til petroleumsvirksomhet.....	21,4	25,6	30,0	30,0
2 Utgifter utenom petroleumsvirksomhet	930,7	970,5	1 028,5	1 084,0
Overskudd på statsbudsjettet før overføring til				
Statens pensjonsfond utland.....	271,4	294,6	227,5	181,0
- Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten	350,8	395,5	343,9	314,1
= Oljekorrigert overskudd.....	-79,4	-100,9	-116,5	-133,1
+ Overført fra Statens pensjonsfond utland	84,2	104,6	116,5	133,1
= Overskudd på statsbudsjettet	4,8	3,7	0,0	0,0
+ Netto avsatt i Statens pensjonsfond utland.....	266,6	290,9	227,5	181,0
+ Rente- og utbytteinntekter mv. i Statens pensjonsfond	103,0	115,3	129,4	146,6
= Samlet overskudd på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond	374,4	409,9	356,9	327,6
Memo:				
Markedsverdien av Statens pensjonsfond utland ¹	3 308	3 825	4 729	5 203
Markedsverdien av Statens pensjonsfond ¹	3 437	3 970	4 882	5 366
Folketrygdens forpliktelser til alderspensjoner ¹	5 189	5 478	5 763	6 044

1. Ved utgangen av året.

Kilde: Finansdepartementet.

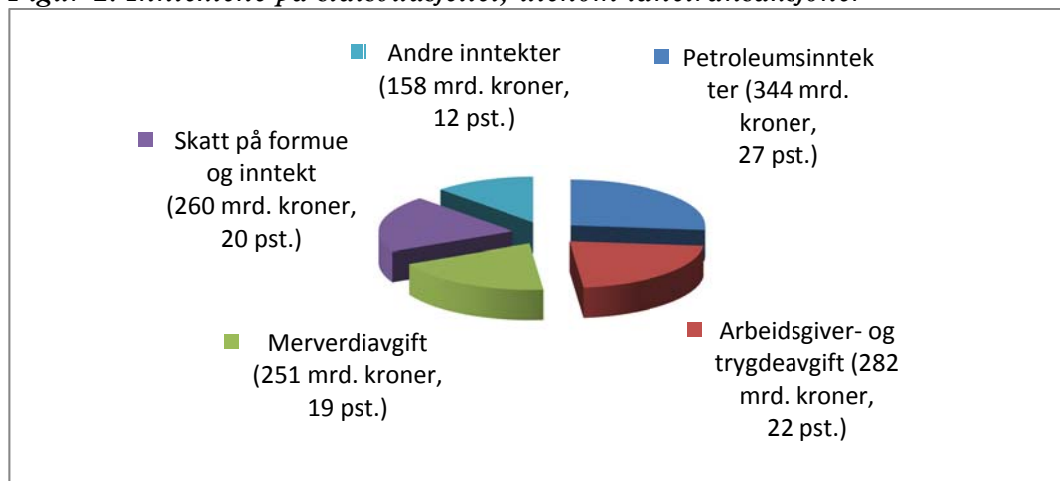
Faktaark

Statens inntekter og utgifter

I 2014 er statens samlede inntekter beregnet til 1 295 milliarder kroner og samlede utgifter til 1 114 milliarder kroner. Låntransaksjoner er ikke medregnet i tallene.

Statens samlede inntekter fra petroleumsvirksomheten er anslått til 344 milliarder kroner i 2014. Utgiftene til petroleumsvirksomheten er anslått til 30 milliarder kroner. Netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten på 314 milliarder kroner overføres i sin helhet til Statens pensjonsfond utland. Utenom låntransaksjoner og petroleumsvirksomheten har statsbudsjettet et underskudd på 133 milliarder kroner. Dette oljekorrigerede underskuddet dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond utland.

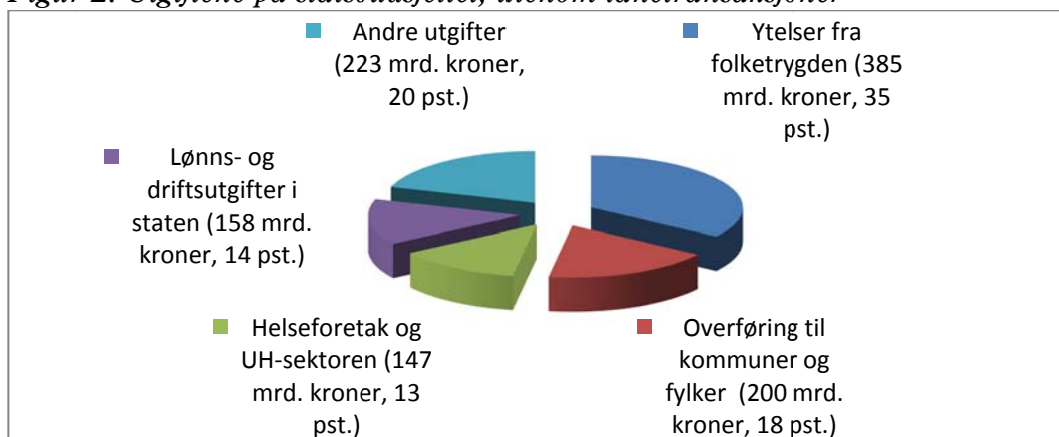
Figur 1. *Inntektene på statsbudsjettet, utenom låntransaksjoner*

De største inntektene er petroleumsinntekter, arbeidsgiver- og trygdeavgift, merverdiavgift og skatt på formue og inntekt. Disse inntektstypene utgjør til sammen 88 prosent av statsbudsjettets inntekter i 2014, jf. figur 1. Andre store inntekter er særavgifter knyttet til blant annet kjøretøy, tobakk og alkohol, samt renteinntekter og aksjeutbytte.

Utgiftene på 1 114 milliarder kroner er fordelt på en rekke ulike formål og til både drift, investeringer og overføringer. Figur 2 viser de største utgiftskategoriene.

Figur 2. Utgiftene på statsbudsjettet, utenom lånetransaksjoner

De største utgiftene er:

- Ytelser fra folketrygden, blant annet pensjoner, sykepenger, dagpenger, foreldrepenger og enkelte helsestønader.
- Overføringer til kommuner og fylkeskommuner for å dekke utgifter til blant annet barnehage, skole samt helse og omsorg. Dette omfatter både rammeoverføringer og øremerkede tilskudd.
- Lønns- og driftsutgifter i staten. Særlig store utgiftsområder innenfor denne kategorien er Forsvaret, politiet, Arbeids- og velferdsetaten, samferdselssektoren og øvrige direktorater.
- Tilskudd til helseforetakene og universitets- og høyskolesektoren. Tilskudd til helseforetakene utgjør om lag 80 prosent av utgiftene i denne kategorien.

Kategorien andre utgifter i figur 2 omfatter ulike overføringer, som internasjonal bistand, barnetrygd, jordbruksavtalen og næringsstøtte. Den omfatter også investeringer i ulike formål og renter på innenlandsk statsgjeld.

Tabellen nedenfor viser en mer detaljert oversikt over inntektene og utgiftene i Regjeringens budsjettforslag for 2014. Beløpene i tabellen omfatter ikke lånetransaksjoner eller petroleumsvirksomheten. Det vises til Prop. 1 S (2013-2014) for en nærmere omtale av statens inntekter og utgifter.

Tabell. Statsbudsjettets inntekter og utgifter i 2014, utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten (milliarder kroner)

Statsbudsjettets inntekter (utenom petroleum)	950,9
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge	896,9
Skatt på formue og inntekt	259,6
Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	281,9
Merverdiavgift	251,0
Avgift på bil, bensin mv.	50,6
Avgifter på tobakk og alkohol	19,5
Elektrisitetsavgift	8,2
Tollinntekter	3,1
Andre avgifter	23,1
Inntekter av statens forretningsdrift	1,9
Renter og aksjeutbytte	26,7
Andre inntekter	25,4
Statsbudsjettets utgifter (utenom petroleum)	1 084,0
Folketrygden, alderspensjon	176,0
Folketrygden, sykepengen	38,5
Folketrygdens øvrige sosiale formål	113,4
Folketrygden, helsetjenester	26,9
Folketrygden, foreldrepenger	18,5
Folketrygden, arbeidsliv	11,6
Regionale helseforetak	118,3
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner	151,4
Forsvaret	43,0
Universitets- og høyskolesektoren	29,1
Veg og jernbane	41,4
Internasjonal bistand ¹	31,5
Barnetrygd	15,1
Jordbruksavtalen	14,4
Kompensasjon for merverdiavgift	21,5
Tilskudd til Statens pensjonskasse	8,8
Politi og påtalemyndighet	14,7
Sysselsettingstiltak	9,3
Renter på statsgjeld	10,1
Andre utgifter	190,5
Oljekorrigert overskudd	-133,1

1. Medregnet 0,9 mrd. kroner til NORFUND, grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland, som regnes med som offisiell utviklingshjelp.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Endring av botidsreglene i gevinstbeskatning av bolig fra 2014

Regjeringens intensjon er at gevinst ved salg av egen bolig skal være skattefri. Nå foreslås nye regler om botid i gevinstbeskatningen som tar hensyn til egen bruk av boligen i løpet av eiertiden (botidsmodellen). Etter dagens regler er gevinst ved salg av bolig skattefri dersom eieren har eid boligen i ett år og bodd i boligen i minst ett av de to siste årene. Tap er fradragsberettiget i den utstrekning en gevinst ville vært skattepliktig. Skattefritakets formål er å skjerme skattyters egen bolig fra gevinstbeskatning. Dagens regler fungerer imidlertid ikke tilfredsstillende. Reglene er enkle å tilpasse seg for eiere av flere boliger som ønsker å selge disse skattefritt. Dette bidrar til å øke favoriseringen av boliginvesteringer i skattesystemet på bekostning av andre investeringer.

Regjeringen foreslår at endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014. I tillegg foreslår departementet å innføre en overgangsordning. Alle som oppfyller vilkårene for gevinstfritak etter gjeldende regler innen 13. oktober 2014, vil bli skattlagt etter gamle regler forutsatt at realisasjon av boligen skjer innen 31. desember 2014.

Med forslaget vil det tas hensyn til botiden i en lengre periode enn tidligere. Skattefri gevinst (og ikke-fradragsberettiget tap) fastsettes tilsvarende botidens andel av eiertid de siste 20 årene. Dersom eiertiden er kortere enn 20 år, blir botiden i hele eiertiden avgjørende. Gevinst ved salg av bolig som skattyter har bodd i hele eiertiden, eller de siste 20 årene, vil dermed fortsatt skjermes fullt ut fra beskatning. Dersom skattyter har eid boligen i seks år og brukt boligen som egen bolig i tre år, blir halve gevinsten skattefri. Med disse endringene vil botidsreglene fungere langt mer i tråd med intensjonen, og en vil begrense mulighetene til å unngå eller unndra skatt ved salg av ekstra boliger.

Dagens regler om godkjente brukshindringer videreføres. Dette innebærer at dersom eieren på grunn av sitt arbeid eller av helsemessige årsaker er forhindret fra å bruke boligen, skal tiden den godkjente brukshindringen foreligger, regnes som botid dersom eieren på ervervstidspunktet ikke kjente til eller burde ha kjent til brukshindringen.

For å unngå uforholdsmessig mange beregninger av gevinster der kun en liten andel av gevinsten er skattepliktig, foreslår regjeringen at det ses bort fra ikke-bruk av boligen

dersom det dreier seg om mindre enn 15 pst. av eiertiden og mindre enn ett år. Denne regelen gir ikke et bunnfradrag. Dersom ikke-bruken overstiger ett år eller 15 pst., blir all ikke-bruk tatt med i beregningen av skattepliktig gevinst eller fradragberettiget tap.

Kravet til minst ett års eiertid for å oppnå skattefritak foreslås videreført.

Dagens metode for å beregne gevinst og tap endres ikke. Gevinsten eller tapet skal fremdeles være utgangsverdien (normalt salgssummen) fratrukket inngangsverdien (kjøpesummen/kostprisen).

Det anslås at forslaget vil øke provenyet med 5 mill. kroner påløpt i 2014 og 45 mill. kroner påløpt i 2015. Provenyet antas bokført i sin helhet i 2015. Provenyøkningen kan bli større på lengre sikt. Eventuelle forventninger om reduserte boligpriser på et framtidig tidspunkt kan slå ut i økt omsetning av boliger og dermed flere realiserte, skattepliktige gevinster. Det vil øke provenyet.

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Begrensning av fradrag for renter ved interessefelleskap

Regjeringen foreslår å innføre en regel om å begrense fradrag for renter som betales mellom skattytere som er i interessefelleskap. Internasjonale virksomheter har insentiver til å plassere mye gjeld, og dermed rentekostnader, hos selskaper i land med relativt sett høy skattesats, slik som Norge. Renteinntektene kommer i land med lav skatt. Dermed reduseres virksomhetens totale skatt. Problemstillingen kan også være aktuell innenlands, for eksempel ved lån fra kommuner til kommunalt eide selskaper.

Forslaget innebærer at fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av en særskilt fastsatt resultatstørrelse, avskjæres. Det er bare fradrag for renter betalt til nærstående (interne renter) som eventuelt skal begrenses. Med interne renter menes renter betalt til nærstående person, selskap eller innretning. For å anses som nærstående part, kreves eierskap eller kontroll med minst 50 prosent. Renter betalt til uavhengig part (eksterne renter) er ikke selv gjenstand for avskjæring, men kan fortrenge fradrag for interne renter. For å begrense omgåelsesmuligheter er også renter på visse lån til eksterne parter omfattet av forslaget.

Ved beregning av rentefradragsrammen tas det utgangspunkt i skattemessig resultat før eventuell begrensning i rentefradraget. Netto rentekostnader og skattemessige avskrivninger skal tilbakeføres i dette grunnlaget. Rammen for rentefradraget skal utgjøre 30 prosent av den resultatstørrelsen en da kommer fram til. Avskåret rentefradrag kan framføres til fradrag i de ti påfølgende inntektsårene.

Departementet foreslår at det skal gjelde et terskelbeløp på 3 millioner kroner. Dersom samlede (eksterne og interne) netto rentekostnader i selskapet er 3 millioner kroner eller lavere, skal rentefradraget ikke begrenses.

Forslaget omfatter aksjeselskaper og øvrige selskaper og innretninger som lignes som eget skattesubjekt (selskapsligning). Videre omfattes deltakerlignede selskaper og NOKUS-selskaper, samt selskaper og innretninger som har begrenset skatteplikt til Norge. Finansinstitusjoner er unntatt fra begrensingsregelen.

Det anslås at forslaget vil øke provenyet med om lag 2,55 milliarder kroner påløpt i 2014.

Se Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll kapittel 4.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Forenklete regler for EKOM-beskatning

Om lag 665 000 arbeidstakere disponerte en eller flere EKOM-tjenester finansiert av arbeidsgiver i 2011. Det er derfor viktig å gjennomføre beskatningen på en administrativ enkel måte, og enklere enn i dag.

EKOM-markedet er endret vesentlig siden 2006 da dagens beskatning ble innført. EKOM-tjenester omfatter fast og mobil telefoni, fast og mobilt bredbånd mv. Det er videre ønskelig å tilpasse ordningen i forkant av den nye ordningen for innrapportering fra arbeidsgivere i 2015 (EDAG). Sjablongordningen blir derfor forenklet på flere punkter fra 1. januar 2014.

Det blir ett fast sjablongbeløp (inntektstillegg) på 4 400 kroner, uavhengig av hvor mange tjenester man disponerer. Beløpet tar utgangspunkt i gjennomsnittlige private utgifter til EKOM-tjenester, og tar hensyn til at skattytere kan disponere flere tjenester uten at inntektstillegget påvirkes.

De som kun mottar utgiftsgodtgjørelse, vil likevel få lavere inntektspåslag dersom godtgjørelsen er lavere enn sjablongbeløpet.

Det skattefrie bunnbeløpet på 1 000 kroner og fradraget for egenbetaling oppheves. Det innføres et nytt, skattefritt bunnbeløp for fellesfakturerte innholdstjenester og inkluderte tjenester på 1000 kroner.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Fjerning av klasse 2 for ektepar

Personlige skattytere lignedes som hovedregel hver for seg i skatteklasser 1. Ektefeller kan også lignedes under ett i skatteklasser 2 dersom dette samlet sett gir lavere skatt. I skatteklasser 2 er personfradraget og et eventuelt finnmarksfradrag dobbelt så høyt som i klasse 1. Skatteklasser 2 er en fordel for ektepar der den ene ektefellen har for lav inntekt til å få utnyttet sine fradrag fullt ut. Skattefordelen av klasse 2 er opptil 13 200 kroner i 2013 (15 300 kroner i Nord-Troms og Finnmark). For inntektsåret 2011 ble 141 000 ektepar av totalt 910 000 ektepar lignet i skatteklasser 2 (om lag 15,5 pst.).

Regjeringen foreslår å fjerne skatteklasser 2 for ektepar fra 2014.

Klasser 2 for ektepar har flere uheldige virkninger. Reglene forskjellsbehandler samboerpar og ektepar. En som forsørger sin samboer, får ikke personfradrag i klasse 2. Ligning i klasse 2 svekker også insentivene til arbeid fordi marginalsakten på arbeid øker for den hjemmевærende. Dagens regler gjør det dermed vanskeligere å øke den lave yrkesdeltakelsen blant kvinner i innvandrergupper, noe som er viktig for å bedre integreringen. Av alle ektepar der eldste ektefelle var under 61 år som ble lignet i klasse 2 i 2011, bestod om lag 67 pst. av minst én innvandrere. Mange av innvandrerekteparene som lignedes i klasse 2, kommer fra EU-land i Øst-Europa. En del av disse har trolig ektefellen i hjemlandet.

Fjerning av klasse 2 vil styrke insentivene til arbeid, øke integreringen, redusere muligheten for eksport av velferdsytelser og være et langsiktig bidrag til jevnere inntektsfordeling. Det vil også føre til økt likebehandling av ektepar og samboere. For ektepar der den ene ektefellen ikke har inntekt, kan skatteøkningen fullt ut motvirkes om den hjemmевærende arbeider i underkant av to uker i året (basert på en årslønn på 350 000 kroner).

Pensjonistektepar hvor den ene forsørger ektefelle over 60 år, kan på visse vilkår ha rett til minste pensjonsnivå etter særskilt sats. For å kompensere denne gruppen for at klasse 2 fjernes, foreslås det å øke den særskilte satsen i minste pensjonsnivå med 20 000 kroner.

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Land-for-land rapportering

Regjeringen foreslår at regnskapspliktige foretak over nærmere fastsatte terskelverdier, samt utstedere av noterte verdipapirer, som driver virksomhet innen utvinningsindustrien og skogsdrift innen ikke-beplantet skog, skal utarbeide og offentliggjøre en årlig rapport om sin virksomhet på land- og prosjektnivå.

Forslaget antas å være EØS-relevant og bygger i det alt vesentlige på regler inntatt i nytt konsolidert regnskapsdirektiv (Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU).

Hovedformålet med forslaget er å oppnå økt åpenhet med pengestrømmer mellom foretak og myndigheter i de land hvor foretakene opererer. Dette skal bidra til at befolkningen i landet kan få tilgang til nødvendig informasjon for å utøve demokratisk kontroll med, og holde regjeringen ansvarlig for, forvaltningen av inntekter fra landets naturressurser.

Regjeringen forslår utvidede rapporteringskrav sammelinget direktiv 2013/34/EU, slik at opplysningene settes inn i en bedre og mer forståelig sammenheng. I tillegg til informasjon om foretakets betalinger til myndigheter skal det opplyses om investeringer, salgsinntekter, produksjonsvolum, kjøp av varer og tjenester, antall ansatte i det enkelte land, samt en oversikt over datterforetak og hvor disse er hjemmehørende.

Regjeringen foreslår ikke at rapporten skal underlegges ekstern verifikasjon, men at styret og daglig leder skal bekrefte at rapporten er utarbeidet i samsvar med kravene i lov og tilhørende forskrift. Det skal i foretakenes årsberetning opplyses om hvor rapporten er offentliggjort.

Etter forslaget trer reglene i kraft 1. januar 2014.

Se Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll kapittel 20.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Øke påslaget i normrenten for skattlegging av rimelige lån i arbeidsforhold

Regjeringen vil øke påslaget i normrenten fra 0,5 til 1,0 prosentenhet, slik at normrenten samsvarer bedre med ordinære renter på boliglån.

Den økonomiske fordel av rimelige lån i arbeidsforhold, hvor renten er lavere enn markedsrenten, er en naturaltelse og skattlegges som lønn. Den skattepliktige rentefordelen settes til differansen mellom renten som skattyter betaler, og normrenten.

Normrenten er basert på renten på statskasseveksler med kort løpetid tillagt et påslag på 0,5 prosentenhet. Da denne modellen for å fastsette normrenten ble vedtatt innført høsten 2003, ble det antatt at den over tid ville gi et godt anslag på beste effektive markedsrente på utlån fra bankene.

Utviklingen i rentemarkedet, kombinert med metoden for å fastsette normrenten, har ført til at normrenten i dag er vesentlig lavere enn de beste boliglånsrentene. Forskjellen mellom normrenten og andre lånerenter har økt vesentlig de senere årene. Dermed blir det beregnet for liten eller ingen økonomisk fordel av mange rimelige lån i arbeidsforhold. Det kan gi skattemessige insentiver både for arbeidsgiver og arbeidstaker til å benytte rimelig lån i arbeidsforholdet som alternativ til ordinær lønn. På den måten reduseres grunnlaget for arbeidsgiveravgift og skatt på ordinær lønn.

Økningen av påslaget gjennomføres ved å vedta en endring i Finansdepartementets forskrift til skatteloven og vil påvirke normrenten fra 1. mars 2014.

Enkelte arbeidsgivere tar utgangspunkt i normrenten når de fastsetter renten på lån i arbeidsforhold. Arbeidstakere med slike lån, vil få økt rente. Dette gjelder for eksempel for lån i Statens pensjonskasse.

Se nærmere omtale i Prop. 1 LS (2013-2014) punkt 3.10.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Endringer i overgangsstønad for enslige forsørgere

Overgangsstønad er en midlertidig stønad på opptil 2 G (168 408 kroner i 2013) til enslige forsørgere. Stønadens skal sikre inntekt i en overgangsperiode og bidra til at enslige forsørgere blir i stand til å forsørge seg selv ved arbeid. Stønadens gis normalt i opptil tre år og nedtrappes med 40 prosent mot inntekt over 0,5 G. Med inntekt menes arbeidsinntekt, foreldrepenger, dagpenger med mer.

Mottakere av overgangsstønad skattlegges i dag etter skattebegrensningsregelen dersom det gir lavere skatt enn ordinære skatteregler. Inntekt over et fribeløp blir skattlagt med en skattesats på 55 prosent. I kombinasjon med nedtrappingen av overgangsstønadens gir dette en særlig høy marginalsatt på arbeid. Dette svekker arbeidsinsentivene. Skatteverdien av rentefradragene blir også høy og stimulerer til låneopptak. Skattebegrensningsregelen gir dessuten skattefordeler hele året selv om en bare mottar overgangsstønadens i deler av året, og gir en forskjellsbehandling mot enslige forsørgere som ikke skattlegges etter skattebegrensningsregelen. Skattebegrensningsregelen gjør regelverket mer uoversiktlig. Den ble fjernet for AFP- og alderspensjonister fra 2011, og det er vedtatt å fjerne den for uføre fra 2015.

Regjeringen foreslår å fjerne skattebegrensningsregelen og skattlegge overgangsstønadens som lønn for nye mottakere. Endringene gjøres gjeldende for personer som blir nye mottakere av overgangsstønad fra 1. april 2014. Stønadens vil da skattlegges likt med andre ytelser, som dagpenger, arbeidsavklaringspenger, sykepenger og ny uføretrygd fra 2015.

Skatteendringen medfører høyere skatt for nye mottakere av overgangsstønadens sammenlignet med dagens mottakere. Regjeringen foreslår derfor å øke bruttostønadens for nye mottakere til 2,36 G. Samtidig økes nedtrappingssatsen mot annen inntekt fra 40 prosent til 47,2 prosent. For nye mottakere av overgangsstønad som mottar stønadens i 12 måneder og ikke har andre inntektsfradrag enn standard fradrag og særfradrag for enslig forsørger, vil stønadsnivået etter skatt opprettholdes på om lag samme nivå som i dag eller høyere. Nye mottakere som har full overgangsstønad og ikke annen inntekt, vil få om lag 7 800 kroner høyere nettoinntekt sammenlignet med dagens regler. Endringene vil gjelde alle mottakere fra 2017.

Utgitt av:
Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

<http://www.regjeringen.no/fin>
<http://www.statsbudsjettet.no>

Illustrasjon: Anne Leela/Gjerholm Design

Trykk: Departementenes servicesenter - 10/2013